

Nadace Elišky Junkové

Šťastný mladý muž za volantem milované bugatky.

Jiří Kristian Lobkowicz (1907-1932), gentleman a sportovec.

Jiří Kristian Lobkowicz

Osud jménem BUGATTI

JAN TUČEK

Před sedmdesáti lety, 22. května 1932 se při havárii na berlínském okruhu Avus smrtelně zranil český automobilový závodník Jiří Kristian Lobkowicz. Talentovaný jezdec a sympatický mladý muž odešel z tohoto světa ve věku pouhých pětadvaceti let.

Jiří Kristian Lobkowicz se narodil 22. února 1907 v Turnově. Ke sportu vonícím benzinem a nebezpečím přičichl už jako sedmnáctiletý, když v dubnu 1924 s nadšením sledoval na Zbraslavi závod do vrchu. Teprve o čtyři roky později však mohl začít uskutečňovat svůj sen o závodění. Mezitím se věnoval sportu, především veslování

v Klubu mělnických veslařů, musel se však starat i o rodinné panství a vinařství, neboť jeho otec JUDr. Bedřich Lobkowicz zemřel už v roce 1923 v nedožitých dvaadvaceti letech. Motoristické začátky absolvoval Jiří Kristian za říditky motocyklu, brzy však přesedlal za volant sportovního vozu tehdy módní značky Austro-Daimler. Trénoval s ním na silnicích v okolí Mělníka a v srpnu 1928 se přihlásil k závodu do vrchu Pšovka na Mělníce. Premiéra nedopadla slavně, omylem zařazená zpátečka vykonala dílo zkázy a Austro-Daimler zůstal bezmocně stát. Mladý muž však prokázal smysl pro humor: od jednoho z přihlížejících si vypůjčil jízdní kolo a za jásotu diváků na něm projel cílovou čarou. Byl sa-

možřejmě diskvalifikován, ale mezi publikem i soupeři mu takhle rozmarná duchapřítomnost získala velké sympatie. Ty ostatně podpořila i večerní oslava na mělnickém zámku skrápěná produkty místních vinic.

Hýta za volantem bugatky na trati závodu Zbraslav-Jíloviště v dubnu 1930.

V depu Masarykova okruhu v září 1930: Eliška Junková přišla pozdravit Jiřího Kristiana (stojí vlevo zády).

Lobkowiczova Bugatti 54 po tragické havárii na berlínském Avusu.

Dobová karikatura Jiřího Kristiana z roku 1930.

Němečtí policisté obhlížejí havarovanou bugatku.

Mezi těmi, s nimiž se tehdy Jiří Kristian sblížil, byli dva milovníci rychlých strojů: motocyklový závodník Zdeněk Pohl a pražský dovozce automobilů Bugatti, ing. Vladimír Gut, mezi přáteli a zasvěcenými známější coby Valda Gut. Slovo dalo slovo a v sezoně 1929 už mladý knížepán startující pod pseudonymem Hýta proháněl hbitou jedenapůllitrovou bugatku. Koncem dubna 1929 sice při tréninku na Zbraslavi dostal smyk, přerazil telegrafní tyč a poškodil zadní nápravu bugatky, vyvážel však se zdravou kůží i psychikou. O dva měsíce později už při závodě Brno - Soběšice obsadil druhé místo ve třídě, prvenství v jedenapůllitrové kategorii poté zaznamenal na rakouském kopci Gaisberg a v závěru sezony i na domácím Ecce Homo ve Šternberku.

Zatímco čtyřválcovou bugatku převzal jeho přítel a kolega v závodní stáji Zdeněk Pohl známý pod přezdívkou Bašul, Jiří Kristian se v květnu 1930 objevil na Zbraslavi s dvoulitrovou osmiválcovou Bugatti 35 C nesoucí poznávací značku NV 623, kterou měl přidělenou ing. Gut. Absolutním vítězem se stal Hans Stuck s vozem Austro-Daimler, Hýta s bugatkou vyhrál kategorii dvoulitrových závodních automobilů, zajel sedmý nejlepší čas dne a stal se nejrychlejším z českých jezdců, když předstihl i ostříleného Jindřicha Knappa na třílitrovém voze Walter.

Hlavní událostí sezony 1930 byl první ročník Velké ceny na Masarykově

okruhu v Brně. Jel se poslední zářjovou nedělí a Jiří Kristian při něm prokázal nejen jezdecké umění, ale i srdce bojovníka. V silné mezinárodní konkurenci (Caracciola, Nuvolari) se Hýta probojoval na šestou pozici, na níž úspěšně jezdil až do chvíle, kdy kvůli poruše zapalování musel zajet do depa. Ztratil víc než hodinu času, ale nevzdal a v okamžiku oficiálního ukončení závodu měl ujetu čtrnáct ze sedmnácti kol. Do klasifikace se sice nevešel, získal však uznání odborníků a sympatie diváků.

Místo posledního odpočinku Jiřího Kristiana Lobkowicze.

V září 1931 se na Masarykův okruh vrátil pro největší úspěch své závodnické kariéry. Tentokrát už sedlal novou Bugatti 51 s přeplňovaným osmiválcem 2,3 l a v dramatickém závodě nakonec vybojoval čtvrté místo, když rychlejší než on byl jen vítězný Louis Chiron (Bugatti), druhý Hans Stuck (Mercedes-Benz) a třetí H.J. von Morgen (Bugatti). V improvizovaném projevu do místního rozhlasu tehdy Jiří Kristian Lobkowicz stotisícovému davu slíbil, že bude vždy a ze všech sil bojovat za československé barvy. Navzdory radám ing. Guta a Elišky Junkové si pro sezonu 1932 pořídil novou závodní Bugatti 54, mohutný stroj s přeplňovaným osmiválcem 4,9 l o výkonu 300 koní (220 kW). Celkem vzniklo pouhých pět těchto velice rychlých, ale jen obtížně ovladatelných automobilů.

V nekrologu uveřejněném v červnu 1932 v časopise Auto shrnul Vilém Heinz poslední etapu Lobkowiczova života ve výstižné zkratce. "Ve své ctižádostivosti chtěl zápasit s nejlepšími z nejlepších. Přesedlal proto ze stroje o 2,3 l na pětilitrový a za první start sezóny si zvolil závod 22. května t.r. na dráze Avus u Berlína, o němž už předem bylo jisto, že samou povahou dráhy, konkurencí nejdůležitějších fidů z povolání na nejrychlejších strojích dneška bude nejen těžký, nýbrž i svrchovaně nebezpečný. Už v prvním kole závodu se naplnil tragický jeho osud."

Památku Jiřího Kristiana Lobkowicze dnes připomíná jedna z komnat mělnického zámku, v níž mimo jiné najdete většinu fotografií ilustrujících tyto řádky, ale také řadu trofejí a předmětů spojených s jeho závodnickou kariérou. Je tam vystaven i originál francouzsky psaného dopisu na papíru berlínského hotelu Majestic. V něm těsně po tragické události vyjadřoval soustrast Lobkowiczově matce Josefíně Patronův syn Jean Bugatti, jen o dva roky mladší vrstevník Jiřího Kristiana. V recepci zámku pak stojí za to zvednout oči vzhůru a nad průchodem mezi dvěma místnostmi pohlédnout na krásně vyvedený diplom, jímž Brožanecko-hořinský sportovní klub v Hoříně jmenoval na valné hromadě 9. února 1930 slovučného pána Jiřího Kristiana Lobkowicze, majitele panství a vinařství, svým čestným předsedou. A pokud máte jen trochu romantickou povahu, vydejte se po mostě přes Labe po žluté turistické značce k baroknímu zámku Hořín. Architektonicky velmi zajímavý zámek sice dostal novou střešní krytinu, na celkovou rekonstrukci za mnoho milionů korun však teprve čeká. Zato však s trochou fantazie člověk v zámeckém parku i po sedmi desetiletích uslyší ozvěnu burácení motocyklů Indian nebo závodní bugatky, s nimiž se tady Hýta a jeho přítel Bašul proháněli. Jen pár desítek metrů od zámecké brány, za místní hospodou a fotbalovým hřištěm, najdeme hřbitov s impozantní kaplí a za ní náhrobky členů Lobkowiczkého rodu. Pouhé tři kroky od sebe zde leží JUDr. Bedřich Lobkowicz (1881-1923) a jeho syn, Jiří Kristian. ■